

Vetenskap & Allmänhet undersökning bland allmänheten

- 1) **Jag kommer nu att läsa upp några påståenden om forskare och forskning. Kan du säga om du instämmer helt, instämmer till stor del, instämmer något eller inte alls instämmer i påståendet? (a-d roteras)**
- a) Vetenskap är för svårt för de flesta att förstå
  - b) Det är viktigt att satsa pengar på forskning, även om man inte vet om resultaten kan komma till användning
  - c) Forskare tycker ofta olika i viktiga frågor
  - d) Nyheter om forskning presenteras oftast på ett tillförlitligt sätt i tidningar, radio och TV

Fråga 2 samt fråga 3 ställs varannan gång

- 2) **Anser du att den vetenskapliga utvecklingen de senaste tio till tjugo åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet...?**

Svarsalternativ 1-5 läses upp

- 1 Mycket sämre
- 2 Något sämre
- 3 Varken bättre eller sämre
- 4 Något bättre
- 5 Mycket bättre
- 9 Vet ej

- 3) **Anser du att den tekniska utvecklingen de senaste tio till tjugo åren har gjort livet bättre eller sämre för oss vanliga människor? Skulle du säga att den gjort livet ...?**

Svarsalternativ 1-5 läses upp

- 1 Mycket sämre
- 2 Något sämre
- 3 Varken bättre eller sämre
- 4 Något bättre
- 5 Mycket bättre
- 9 Vet ej

Fråga 4 samt fråga 5 ställs varannan gång (skillnaden är svarsalternativ 3)

- 4) **Vilket förtroende har du för följande personer? Du ska svara om du har mycket stort, ganska stort, ganska litet eller mycket litet förtroende. Om vi börjar med...? (a-e roteras)**
- a) Forskare vid universitet och högskolor
  - b) Forskare vid företag
  - c) Vetenskapsjournalister, dvs. journalister som bevakar forskning och rapporterar om vetenskapliga rön
  - d) Journalister på radio och TV
  - e) Journalister på större morgontidningar
- 5) **Vilket förtroende har du för följande personer? Du ska svara om du har mycket stort, ganska stort, litet eller mycket litet förtroende. Om vi börjar med...? (a-e roteras)**
- a) Forskare vid universitet och högskolor
  - b) Forskare vid företag
  - c) Vetenskapsjournalister, dvs. journalister som bevakar forskning och rapporterar om vetenskapliga rön
  - d) Journalister på radio och TV
  - e) Journalister på större morgontidningar
- 6) **Tror du att forskningen har goda möjligheter att inom 10 år bidra till...? (Svarsalternativ: Ja, Nej, Vet ej) (a-e roteras)**
- a) Att utveckla rättssäkerheten i Sverige?
  - b) Att bromsa klimatförändringarna?
  - c) Att minska segregationen i storstäderna?
  - d) Att öka andelen elever som går ut grundskolan med behörighet till gymnasiet
  - e) Att stärka vårt samhälles förmåga att hantera kriser, till exempel terrorism och ekonomisk kris
- 7) **Jag kommer nu att räkna upp några olika forskningsområden. Hur viktigt anser du det vara att Sverige satsar statliga medel på forskning inom dessa områden? Svara på en skala mellan 1-5 där 1 = Inte alls viktigt och 5 = Mycket viktigt. Om vi börjar med... (a-d roteras)**
- a) Effektivare och miljövänliga energikällor
  - b) Kunskap om genteknik av betydelse för exempelvis behandling av sjukdomar
  - c) Kunskap om lärande för att förbättra elevers prestationer i skolan
  - d) Kunskap om hur man bekämpar korruption

Fråga 8 samt fråga 9 ställs varannan gång

8) Anser du att forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa omgående ska spridas till allmänheten eller anser du att man ska vänta med att informera allmänheten tills andra undersökningar bekräftat resultaten?

- 1 Spridas så fort de första resultaten kommer fram
- 2 Vänta tills någon annan forskare bekräftat resultaten
- 9 Vet ej

9) Forskningsresultat som kan ha betydelse för människors hälsa publiceras ibland innan de bekräftats eller motbevisats av andra forskare, i syfte att varna människor för risker som har att göra med t ex vanor eller livsstil. Tycker du att det publiceras för många sådana larmrapporter, eller tycker du inte det?

- 1 Ja, det publiceras för många larmrapporter
- 2 Nej, det publiceras inte för många larmrapporter
- 9 Vet ej

Text som läses upp innan fråga 10: "Forskare kan ha stor nytta av dataregister med information om enskilda personer. Det kan handla om sjukdomar, familjeförhållanden, utbildningsresultat med mera. Även om resultaten från forskningen kan vara till nytta för alla, så menar en del att den personliga integriteten hotas.

10) Anser du att medicinska forskare ska ha tillgång till dataregister över personers sjukdomar? Anser du att de ska ha full tillgång, bör tillgången begränsas eller bör de inte ha någon tillgång alls?

- 1 Full tillgång
- 2 Begränsad tillgång
- 3 Inte tillåtas alls
- 9 Vet ej

Information till intervjuare gällande fråga 10 om IP frågor om vilka begränsningar som avses kan de exempelvis vara:

- 1) Bara data som är anonyma
- 2) Bara data om vissa sjukdomar.
- 3) Bara data som är nyare än exempelvis 10 år
- 4) Bara data från det egna landstingsområdet

11) Anser du att samhällsvetenskapliga forskare ska ha tillgång till dataregister över till exempel personers familjeförhållanden, etablering på arbetsmarknaden och utbildningsresultat? Anser du att de ska ha full tillgång, bör tillgången begränsas eller bör de inte ha någon tillgång alls?

- 1 Full tillgång
2 Begränsad tillgång
3 Inte tillåtas alls
9 Vet ej

Information till intervjuare gällande fråga 11: om IP frågar om vilka begränsningar som avses kan de exempelvis vara:

- 1) Bara data som är anonyma
2) Bara data om vissa saker, till exempel utbildningsresultat
3) Bara data som är nyare än exempelvis 10 år

12) Anser du att forskare ska ha rätt att bygga upp nya dataregister över till exempel personers sjukdomar eller familjeförhållanden?

- 1 Ja
2 Nej
9 Vet ej

Information till intervjuare gällande fråga 12: exempel på register som kan tänkas byggas upp: "Register över personers arvsanlag för att man i framtiden ska kunna ta reda på vilka arvsanlag som ger vissa sjukdomar."

13) Anser du att forskare ska ha rätt att kombinera uppgifter från olika dataregister om personer för att undersöka olika samband, till exempel om vad som kan påverka hälsa eller utbildningsresultat?

- 1 Ja
2 Nej
9 Vet ej

Information till intervjuare gällande fråga 13: Exempel på register man kan kombinera är: register över vårdbesök, inkomst, sjukdomar, bostadsort, utbildningsresultat, barnafödande med mera.

Information till intervjuare gällande fråga 13 om IP frågar om anonymitet: För att kombinera uppgifterna måste forskaren ha tillgång till personnummer. När forskaren väl har fått fram sina samband kan personnumren tas bort, och uppgifterna blir anonyma.

14) Hur ofta brukar du ta del av forskning som presenteras via nyheter på radio, tv, dagstidningar eller nyhetsmedier på internet?

Svarsalternativ 1-5 läses upp

- 1 Varje vecka
- 2 Varje månad
- 3 Någon gång per halvår
- 4 Mer sällan
- 5 Aldrig
- 9 Vet ej

15) Har du under den senaste månaden sett eller hört nyheter som gjort dig mer positivt eller mer negativt inställd till forskare och forskning?

Information till intervjuare:

- 1 Ja, mer positiv
- 2 Ja, mer negativ
- 3 Ja, både mer positivt och negativt
- 4 Nej, inget av detta
- 9 Vet ej

16) Arbetar du själv med forskning?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Nej, men gjort det tidigare
- 9 Vet ej

17) Har du någon familjemedlem, släkting eller nära vän som arbetar med forskning?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Nej, men gjort det tidigare
- 9 Vet ej

Bakgrundsfrågor

18) Kön (registeruppgift, ställs ej under intervjun)

- 1 Kvinna
- 2 Man

19) Ålder (registeruppgift, ställs ej under intervjun)

- 1 16-20 år
- 2 20-29 år
- 3 30-44 år
- 4 45-59 år
- 5 60-74 år

20) Vad har du för utbildning?

- 1 Grundskola
- 2 Gymnasium
- 3 Högskola

21) Vad har du för sysselsättning?

- 1 Förvärvsarbetar, anställd
- 2 Egen företagare
- 3 Studerar
- 4 Pensionär
- 5 Arbetssökande
- 6 Annan
- 7 Vill ej uppge

22) SKL:s kommunindelning (registeruppgift, ställs ej under intervjun)